

საქართველოს კანათლები
კომისარიატი

საქართველოს
მასცა პატარა
31 1932 1932-1
M 350

ბიბი

И 18

ივნისი
1932 გ.
ოქტ 25

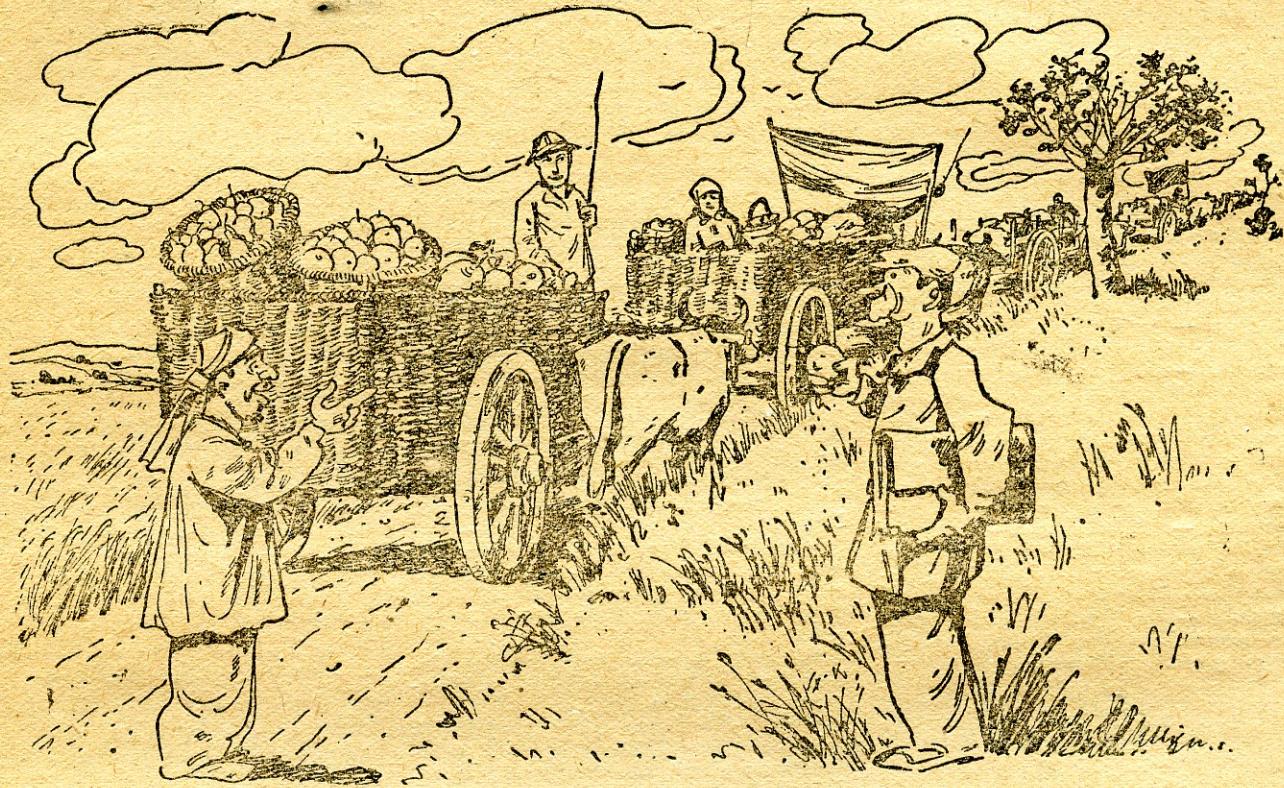

შემოკრძონ და ამაზე აქვთ ცოდობა:
რომელი ენით იქნების დეპუტის დაწერილობა?

სხვადასხვა აზრებს გამოსთქვას ისტორიუმისა ყრილობა.
ვერ მიხვდენ, თავს იმტერესებს, დახსენდათ დალრეკლობა.

„ცხრუს სიმართლესაც არ ღაუჯერებინ“

რაზ. დონის.

ოკონიშებისათვი: — ჩა საუც ხოვთ გემრიელს თქვენი კოლექტი— ვის ვაშლები!
კოლექტური: — ჩაიარე, ჩაია ჩა; არავინ გაგივონოს, თორებ ტყუშ ილი ევონება!

ს ა ღ ა თ ა ს პ ი ლ ი თ

ნაშუადღეები იქნ. აბრეშუმის ფარიკის სამქროებში სიჩუმე სუფეც-და.

უაწყრეულიდან სინათლეები შემოიხედა, სამქროს კედლებზე მარტავების ჩრდილოები... სინათლე მოსამზადებელ სამქროს კედლებს გაზირს შეი თვალებში დაფუძოს და ღრმა ძილიდან გამოიყენა.

— ომ,— ამოიქლომინა კედლის გაზეთმა,— მე კიდევ კადელზე აურ გაკრული... პირველად, როგორ შე დამიასრუს, რაღაგრძეს: „მოსამზადე ბეჭ სამქროს კედლის გაზეთი „აპ რეზუმი“ გამოიცეს თვეში სამუშავი“. მაგრამ სიცუა შემოქრუს და მიშ-ვებინ სამ თვეში ერთხელ.

რა არის იგი ბრძოლანი

სად შედევები ფუჭია:

სად შენი შრომის ნაყოფი

არ არის ერთი მუჭია.

მართლაც რა მნიშვნელობა მაქვს მე, თუ ჩემს გულზე დაწერილი სა-

კითხები პასუხს ვერ ეღირსებიან. რა სოვის იხარჯება ჩემზე ენერგია, ქალალდა, სალებავი და წებო? გრა იმისათვის, ომშ მე ფორმის ლურჯად გამოვიდე?

„აპრეზუმი“ თავი ჩალენა და გასურებულ კალთებით მდუღარე ცრისმლები მოიწმინდა.

— ეხ. ამოისწერშა მან და განაგრძო წეწუნები:— ეხლა უკვე სამი თვე მისამულებება, რაც მე გაკრული გარ, მაგრამ არავინ ჩემზე არ შრენავს. სამქროს პარტუჯრუს დავა-ციწყდო: მიღწევა ა ბიურიც აღარის ფიქრობს. მარამ კულაზე უფრო მარც ისა მწყინს, რომ მიმიდულა ჩემისა რეცდოლებების. სალათც გა-მოიძრულა და გამოიგანიშლებოდა ამ ხნის გამოსალობაში.

— ეპ— ამოისწერშა საქაო სამქროს კედლის გაზეთმა „მქონელმა“, გაიზმორა და სცადა სამი თვეს წამე ბული სხეული დაქსნა სამქროს

კუდლირან, მაგრამ ამაოდ, ნესტიან ჰევან ემოქმედა და საოცარი სიმავრით მიყენდა კედლელს.

— ერთ ბერ ქვემ ვართ, აბრეშუმო, მე და შენ— უთხა მან „აპრეზუმი“.

— ბერი არ გვწამს, სასტიკად შე ცეციძოლოთ უმოქმედობას. ჩენ ასე მოღუნებული ცხოვრება მოგვწყიდა, ქმიარ, ქმიას; სიჩუმე— გაცხარდა ედლის გაზეთი „გრძელოდ“.

— ნუ ბრახუნობ, ნუ ჰყებირი. — შეეწყის „გრძელოდ“. ლრმა ძილში მყოფი „წითელი შარეული“. მან თავზე ხელი გადაისვა და ერთი მუჭის ტევერი ჩამოიხვეტა.

— ნუ მაწუხებ, უმოქმედობის კონკრეტში ერ ჩამოქული აბა ნახე თუ პარ უკლობა არ მიღილო. ესეც ხომ საჭია— უკანასკნელ სიტყვებზე „მშარეული“. ჯადოსნურმა მილმა მოიტაცა და მან კულავ ჩასოფლიმა. **ვაზისი.**

ა ს ი რ ე ბ უ ლ ი ა მ ა მ ა ბ ი

ველოსიპედით ნადირობა

ფეხით შემოიარეს დღედამიწა.

ველოსიპედით ხომ უფრო ჩეცულებირება ჩერქეზის პლანიტაზე გადაურენა.

ველოსიპედით აკადემიური შემოიარა ვიღაცაზე თურმე დღედამიწა.

ერთის სიტყვით, მიღწევები გავეჭს ტეხნიკაში.

უცულ ვერჩის ფაქტუსტური ამბები რეალურად იქცენ. მაგრამ არა მოვალე მოსავლია თავში აზრად ველოსიპედით ნადირობა და ეს აზრი მოუტენდა თავში სენაკის მონადირე-

იშვიათი გასვენება და დასაცლავება ქუთაისში

მთელ ქუთაისს მწუხარების ქრუ ანტელს უცლიდა შუსიყის სამგლოვი არი შეარში.

თეორი კუბო თავდაწურული იყო.

გულჩევილი მანდილოსნები არ ერთდებოდენ აუდრისა და საღებავის წალევებას და ცვარის ოდენა ცრემლებს ლერძოდენ.

— ვინ არის საწყალი! — კითხული ბდენ გამოვლენი.

მუსიკის უკრავდა ქუთაისის თეატრის ორკესტრი და კუბოს მისვენებდა თეატრის ტეხნიკური პერსონალი.

ესნი დაღვრემილები, სახე დალაჭილები მიწყვებოდენ ცხედარს ხოლო მხიარულ გუნებაზე იყენებნ ჭირისუფლები: თეატრის დორეტორი სამხარაძე და მსახიობათა უმრავლესობა.

სამარის პირად დასავენეს კუბო.

სამარისებური სიჩუმე გამეფილა. ყველას აინტერესებდა — გინ იწვა კუბოში.

ჯაიშმა მუსიკა: „შენ მსხვერპლი გათდი... და კუბოს ახალეს სასურა-

თა კავშირის, რომელმაც თავის სავაჭროში თავისი წევრებისათვის მოიტანა ველოსიპედი.

ვერაცის გაეხვდა ველოსიპედით რაღიარობა. ძით უფრო, რომ იგი (ველოსიპედი) ლიტრა 1.600 მანეთი.

მაგრამ გამოჩნდა ადგილობრივი ფინგანის გამგე ჩიქობავა. შეიძინა ველოსიპედი და ფინგანის ხარჯებში გატარება.

— რატომ? — შეეკითხნენ შას

— ფინგანის საჭიროებისაშვის გირდე ველოსიპედი.

— მაშინ ფინგანში უნდა იყოს ველოსიპედი და საჭიროების დროს უნდა ვისარგებლოთ.

— რას ამბობთ, მე მიყირზია და ზედ სხვა შეჯდეს. — გაცხარდა გამგე, მოახრა ველოსიპედს და მოპუშრცხლა სახადიროდ ტყისაკენ.

ველოსიპედის გასვენება და დასაცლავება ქუთაისში

„ჭირის კოლოფი“

მართლა არავის ეგონის, რომ ჭალავის აღმასკომი კოლოფის წარხსახი ამზადებდეს კოლოფებს ჭირის შესახაბად.

— ჭირი სად არის, რომ კოლოფი იყიდოს მის შესანახავად! — ჩაილაპარაკა გუშინ ვიღაცამ.

მაგრამ საქმე იმშია, რომ...

შველამ იცის გარდა აღმასკომის ზოგიერთ მუშაკებისა, რომ უუნიკული ზაფხულში ტურისტის აგარაკია. პაპანაქებაში ქალაქში გამოხუთული ხალხი ფუნიკულიორზე გარბის, დიდი მოძრაობა.

სწორეთ ეხლა ზაფხულში მოპრინა აღმასკომის ტრაქვას ამ ლიანდაგის აყრა და ახალის დაგება. ეს რა იქმა უნდა: კარგი საქმეა, მაგრამ ნაც თუ ამისათვეს სხვა დრო არ გამოინახებოდა ამც იმდენ სიმძიმეს! ატარებს ეს ხაზი, რომ აუცილებელი იყოს მისი, ასე საჩქაროდ გაღაყვანა შეაბოზე. მეტე და მუშაობა მაინც იყოს. აშკარა ლიანდაგი და მიატოვა. ჯერ რესთაველის გამზირი არ დამთავრებულა და რას ერჩოდით სხვა ხაზებს?

ასეთ შემოხვევაში იტყვის ხოლმე ხალხი:

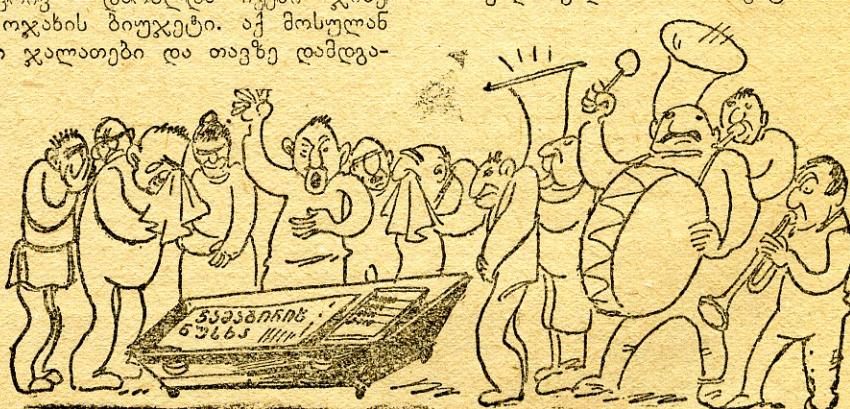
„ვლახა მუშა უქმის ძალზე გახულდება!“

ქუთაისში

რა დაგცინიან, მაგრამ ვინ იცის ეგებ მუშავებისმა სიცილის მარა წაართვას. შენ კი, ჩეცნო ძეირებული იძინების გადარენა ბოლო, მოგიღო და მით დაქვერე — დაობლდა ჩეცნი ჯიბე და ჯაჭაბის ბიუჯეტი. აქ მოსულან შეხი ჯალათები და თავზე დამდგა-

ერთხელ კიდევ გაისმა სამგლოვი არი ბარში და მიცვალებული დაასაფლავეს.

სალამის თეატრის დირექტორი აკანსისტრი შეაბიობდებონ ერთად პანაშვილი გადაიხადა სამყიტოში.

11

ქათაისის დეპოს მემანქანე დიონიძე პაიჭაძემ ცოლების გაშევაში მსოფლიო რეკორდი დაამყრა: მან ჯერ - ჯერობით თერთმეტ ცოლი გაუშვა.

დიონიძე ამ ციფრზე არ ჩერდება. მისი მიზანია — უახლოეს ხანში ეს ციფრი ოცამდი მანც იყვანის. არ იფიქროთ, რომ ის უბრალი პიროვნება იყოს. სრულიადაც არა. მას ხშირად გაცემებია მოხსენება ქალთა განთავისუფლების შესახებ.

გაშევებული ცოლების სი: ქსენია, ტაბია, კლავდია, ლიდა, შურა, ტოსია, ტატიანა, უნია, ვარია და ივლიტა.

ახლა დიონიძე იმას ფიქრობს, რომ მომავალ /ოლებს არ უნია ერქვათ წინანდელ ცოლების სახელები. ოლბად იმიტომაა, რომ ავერ მეუქვე თვემ გაარა და მეთორმეტე ცოლი კიდევ არ შეიტაცეს.

როდესაც ოკანასკნელად მას ასამართლებდენ მეთერთმეტე ცოლის

გაშევებაზე, მან გასამრთლების დაწყებამდი გაიხმო მსაულო და შეეხევ წა — თუ ძმა ხარ, ქენი სიკეთე და ჩემი გასამართლება დატურულ კარე ბში მოაწყეო.

— შე კა კაცო, ამდენი ცოლის გაშევა თუ არ გრცხვენია, რაი უნდა გრცხვენდეს გასამრთლების. — უპასუხა მსაჯულმა.

გასამართლებამ მშეიღობიანად ჩარაო. ე. ი. მეთერთმეტე ცოლსაც მიუსაჯეს ალიმენტი.

აიონიძე იდლენად შეუღრეკელი, ანუ აუღიბელი ციხე — სიმაგრე აღმოჩნდა, რომ გაზეთ „ქოშონისტში“ და ქორნალ „ტარტაროზში“ მოთავსებულმა წერილებმა მასზე ვერავოთარი მორსალური გავლენა ვერ მოახდინეს.

გნახოთ „ნიანგმა“ თუ უშეველოს. როცა დიონიძეს ქუჩაში დაინახავნენ, ჩაილაპარაკებენ:

— ავერ ჩვენი ყევენი მორის! მჟღიბელი.

საჯევდაპო

მე პროკლე ვარ მილორავი, ეჭმი, ცნობებების ფლიდი. გამჭერილების იღაბაზე აქ დევრა უადა, მიმოსხვენ, წავალ ხანხავადა. ათასაბით მე მექლევა ფორია — მარატ მანც არ მიღება გულა! თავითზე დამყვა მე ეს სენია, ფეხს არ ვაღაზ, თუ არა მუაჭე ცხენია. ეს ქედია ცხენის ლუმა სასალი, რა მეტა ვთენ, უნდა გითხრათ მართლა არ მეტოდება არც მოსტრი და ყანა, მიღაგმით უპატრონი ვერანა. ჩიტოვის გშემომბ სხვას ხომ აოაზ ვეზებია. გარატყავ მე ამ კუთხის გლეხიძა. მოკლოურ კიდევ უფრო სიახეს, მაგრამ ვშეიშობ, თუ არ დამახაიეს! „რჩო!“

„თაო ჩემო“

(გორი, აგრძელების ცის)

თაო ჩემო, ბედი შეზეზე სწერია, ტენიკუმი შენიერის გაუჩინა! სარტყეორითა შორის გადამუქრელი ხარ, ხარინი ხომ „ნუნუათი“ შემრა! ერ რა იცის ჩემში ვით სტეფან „გზის“ შტეტი-კაბი ჩემ თავს დაულგენია, მოწაფისუნ თუ კა რამე შეცნის ის „ავარა“ წამსვე გამიცენია! თაო ჩემო, ბედი შენ გიშერია, კვარტალონი შენია და მეტოდებია. განსხვაობი, ხედი. უნდრიბ წენია, ა. შორის ჩემის მუშავლენის ხელია! შეცლას.

ჩვენებული თუთაგური
ცოც. ხორში, საბჭოს თავმჯდომარედ

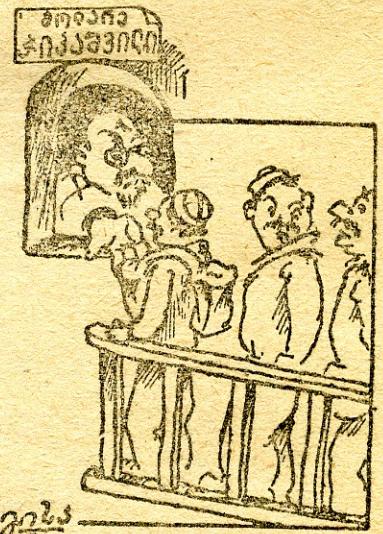
მოგვევლინა გვარამია, სახელად დრომს უწოდებენ... მოგვმატა ვარაშა.

მუდამ მთვრალი დასეირნობს გაიძინის „ნანა-ჩელას“, გლეხკომის, ნოქრების, მასწავლებლებს ემუქრება, ლანძლავს ჰველას! ეს ზე მარტო ბაზუსის ქვეშ, ყოფნის უამსა მას რომ სჭირდეს, ვფიცავ ალლახს, შისი ქცევა სულ აჩავის გაუცირდს. დრომის თავის ყოფაცეცენთ ყვარევარეა თუთაგური ნიანგოვან, შეუტირ, შეუცვალე სახისფერო.

ციცი

სად. გრაკალი

მაგიო იყო ღვთის შვილი, ფულებს ჩეჩქივით ხეტავდა, მოუღლზე ქონი მიჭყოდა, ცხონებას მასში ხედავდა. რიოოლიუცია რომ მოხდა აასაბჭოება წვერები — მოლაზეთ ყოფნა არჩია, ააშოძრავა ხელები.

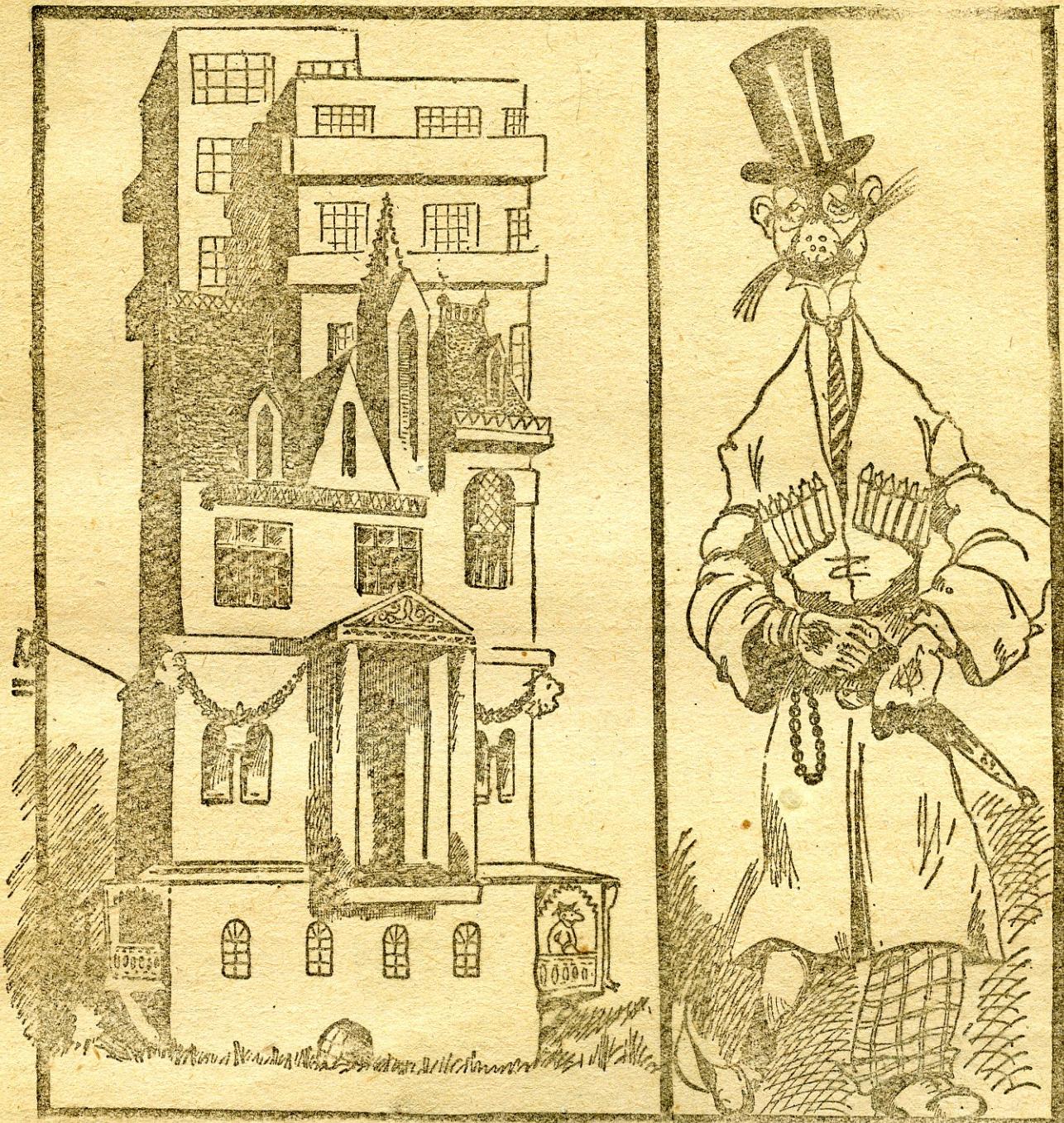
განსაზღვრა
ვარა არა

დღეს გრაკალშია ღვთის შვილი, თანამიღებობით მოლაზე. (ფულები სალაროშია, რალას გამოვა ის გარეთ!). მანერა ნაევარის წევარმეტეს, თუ ბილეთი ღირს მანერი. (ჭიბაშვილს მოზღვის „შიაზომა“ და „შემთხვევები“ ასეთი).

კალვისანი,

ახალი სტილი—„აჯაფსანდალი“

ნახ. ქოჩაშვილის.

მუდმივი ისეთ შენობებს, რომელთა თვითურული სართული სხვადასხვა სტილით არის ნაშენები. ასეთი შენობა აი აქვთ მოთავსებულ კაცის შთაბეჭდილებას სტოებს. შენობებზე ასალი თაშრებების დროს საჭიროა ერთნაირი სტილის დაცვა.

1816 წელის აგვისტო

ქალო, მე შენთვის ივანო
ფიქრი, აზრები, გუმანი,
რა მშენიერი ყოფილა
კურორტი აბასთუმანი
როგორც იქნა შემსარულდა
ჩიმი დიდი ხნის წადილი
ბიჭო, რა გემრიელია
აბასიონატის სადილი.

ნიღებს ცელარ მოვაცილე
აცილებული თაბაღისი;
ითუპებებან პარაფით
პანიონატის ქალები.
პაპირისით ხელში, ქალო
ნეტი რას ძრანები?
ჩინს, გსურს გინმეს, რომ ჩასო
სიცვარულის კლანები.

ზოგჯერ ჩვეთი თეთრი პური
თავდება და მუქდება
ცხადი არის მიტომ
ვინწეს ჯიბე სუქლება.
დარბის, დაახტის, და თამაშობს
აბასთუმნის მერანი
აღარ ჰყოფნის ლელის ნარდი,
და თინიკოს—მეღანი.

კერძო დღით დასინჯებულ მოვლენებს

ნა. პროტოზიანი გრიფი

ადგილად მისახვედრი ნახატი

გ ე ს ტ ი ა

(% ს დ ა ხ ე თ ი)

სალამი და გამარჯვება
ჩემს მეგობარი ნიანგს ქებულს!
ფოსტით ვეზავნი შენს საკბილოთ
ქვლავ საქონელს გასუქებულს.
მასთან გეტყვი, როგორც სვანი,
გულახდილათ საყველურსა,
რადგან აქეთ არვის კბილავ,
ზოგიერთს არ უწევ ყურსა!
სასაღილოს გამგე ამბობს
„დარღი სულაც არ მაწუხებს,
„დღეს თუ მატლს ვყრი ლობიოში,
„ხევალე ჩაეყრი მაკე ბუზებს!
ფეხსაცმელების არტელი,
არ აკეთებს არაფეხისა,
იქ ფეხსაცმელს თუ ელირსე
მოერება მხოლოდ ცურსა.
ელსაღური გაგვიუქმდა,
რადიოც წოშ აღარ არის,
მაგრამ გამგე კარგად არის
მაგრა აქეს იხტიარი!
სარეჭაო კოოპკავშირზე
მოგახსნებ მხოლოდ ავსა,
ყველა უინა ხარა-ხურა
არტელებში მოათავსა.
სამკითხველოც დაივიწყეს
მისთვის არვინ აღარ ზრუნავს,
გამგეც სხვაგან დასეირნობს
კიბრულიერით დაქრის, ბრუნავს.

გრ გრ გრ.

— რამ გაგახარა ახე ძალან?
— როგორ რამ გაგახარა—ახალი ზოდარე
გამოსინდა, აღმად დღის ვაჭეობის მივიღება.

ნა. პროტოზიანი

„ხორხოზნი გიყვა“

სამტრედის ბაზარში იმდენი ხალხი შეეტრილოყო რომ ტფილის ზოგიერთი ბუზებით ვამძოტენილი სასატილო მომავარდა.

ჩიმოშინდარი კოლმეტერი გლეხები, სხეადასხეა საკუთარ ნაწარმოებებს ასაღებდენ შეღავათან ფასებში.

თანდათან შედევრის ბაზრის შუა ცულში და რალაცა. იშვიათ სურნელებისას ცხვირი ბორისულობას მუტულივით მეტვრის.

ეს ნაცვის ამყროლებელი გორები ყოფილია.

ერთ ადგილას რამდენიმე ვალეშილს მოუყრია თავი, ხელში ლივით საცხე ჭიქები უჭირავთ ძაბ-ბიჭურ საუბარში არან გართულობა.

— ბიჭ ნიკია, ეს გაუმარჯვეს იმას.. რას ვამპირდა.. ხო, გოუმარჯვეს იმას, გაც კოლექტივის ვაქრობა მოიგონა და... კორმარჯვეს.. გაუმარჯოს! —ყველაზე ერთხმად დასხისა და ლეიხით საცხე ჭიქები დასცალეს...

— „ხორხოზნი ბისონ“ იჯ თ იშვიათ რამეა და.. კილო შეიდა მანეთ „ხორხოზნი“ მისონ! —გაცყვიროდ ვიღაც ტრიბულებაცი, რომლის სიფათი ლევარს რაბროხადეს მოგაგონებდა.

— ია, შენ კოლექტივის წევრი ხარ? — შევეკითხე მას.

— აბა რა გარ! ზომ ხელავ თაგატერი ლივით გაცვირი „ხორხოზნი მისონ“ შეოჭე!

— შეი კოლექტივის წევრმა კოლექტინგობის სახლია არ უნდა იცოდე, რომ ას დამასინჯებით ამბობ!

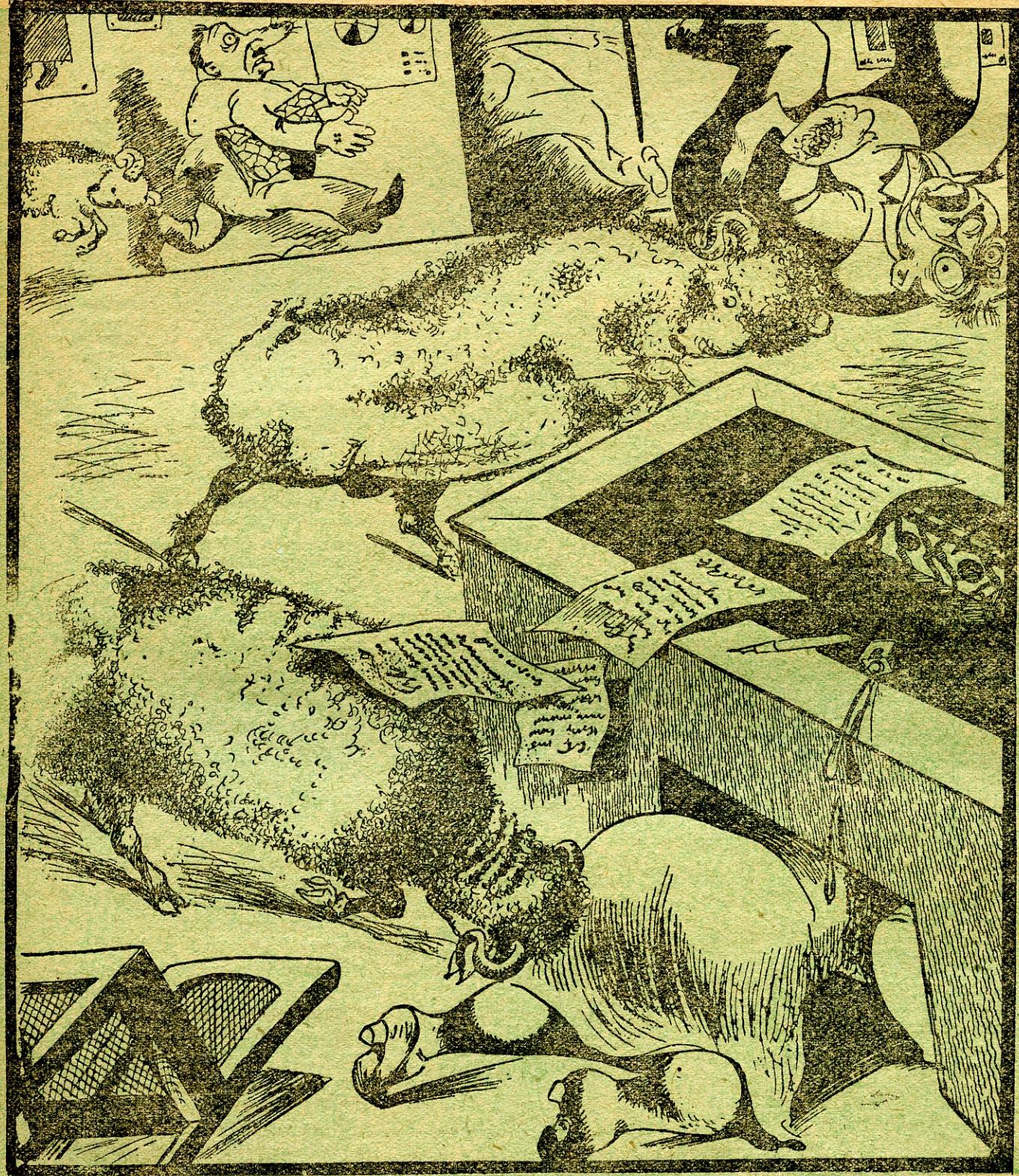
— რომელი კოლმეტერი შენ ნახ მაგა ქველი დაჭიმლი გაჭიროს! —ადამიანილაპარაკა ვიღაც მოქალაქეობ.

რა გადავ.

თ ქ ა უ ლ ე ბ ა ც ხ ე რ ე ბ ა უ ლ

ო თ რ ტ უ ნ ი ს ტ უ ლ ი მ თ ყ ი რ ი ბ ა დ ა უ დ ე ვ ე რ ი ბ ა ჯ ე რ
კ რ დ ე ვ ა რ ა ლ მ ი ფ ხ ე რ ი ლ ა მ ე ც ხ ვ ა რ ე ბ ი ს ს ა ქ მ ე შ ი .
გ ა უ თ ე ბ ი დ ა ნ .

6. მ ი დ ი ა ვ ი ლ ი ს

„ გ ა ლ ი — პ ა ვ ა რ ი ს , გ ა ზ ი ს 8 თ უ გ ა ც ხ ა რ დ ა ც ხ ა რ ი ს .